

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2012.8.16.
C(2012) 5364 final

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2012.8.16.)

a nyomtatott papír uniós ökocímkéjének odaítélésére vonatkozó ökológiai kritériumok megállapításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2012.8.16.)

a nyomtatott papír uniós ökocímkéjének odaítélésére vonatkozó ökológiai kritériumok megállapításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az uniós ökocímkéről szóló, 2009. november 25-i 66/2010/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 8. cikke (2) bekezdésére,

az Európai Unió ökocímkézésért felelős bizottságával folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) A 66/2010/EK rendelet értelmében uniós ökocímkére érdemesek azok a termékek, amelyek teljes életciklusukat tekintve csak kismértékben károsítják a környezetet.
- (2) A 66/2010/EK rendelet értelmében az uniós ökocímke odaítélésének konkrét kritériumait termékcsopontonként kell megállapítani.
- (3) A nyomtatott papírtermékek előállításához használt vegyi anyagok megnehezítik e termékek újrafeldolgozását és veszélyesek lehetnek a környezetre és az emberi egészségre, ezért helyénvaló uniós ökocímkére vonatkozó kritériumokat megállapítani a „nyomtatott papír” termékcsoport tekintetében.
- (4) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 66/2010/EK rendelet 16. cikkével létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

- (1) A „nyomtatott papír” termékcsoportba a legalább 90 tömegszázalékban papírt, kartonpapírt vagy egyéb papíralapú hordozófelületet tartalmazó nyomtatott papírtermékek tartoznak azon könyvek, katalógusok, írókönyvek, füzetek vagy úrlapok kivételével, amelyek csak legalább 80 tömegszázalékban tartalmaznak

¹ HL L 27., 2010.1.30., 1–19. o.

papírt, kartonpapírt vagy papíralapú hordozófelületet. A nyomtatott papírból álló késztermék összes nyomtatott papír része, inzert- és fedőlapja a nyomtatott papírtermékhez tartozónak tekintendő.

- (2) A nyomtatott papírtermékbe rögzített (el nem távolítható) inzertre az e határozat mellékletében megállapított követelmények alkalmazandók. A nyomtatott papírtermékből kivehető, azzal együtt értékesített vagy ahhoz mellékelte inzertereknek (például szórólapok, matricák) meg kell felelniük az e határozat mellékletében foglalt követelményeknek, ha azokat uniós ökcímekkel kívánják ellátni.
- (3) A „nyomtatott papír” termékcsoporthoz nem tartoznak bele az alábbiak:
 - a) nyomtatott egészségügyi és háztartási papír;
 - b) csomagolásként és védőborításként használt nyomtatott papírtermékek;
 - c) mappák, borítékok és gyűrűs irattartók.

2. cikk

E határozat alkalmazásában:

1. „*könyv*”: fűzött vagy ragasztott, kemény vagy puha kötésű nyomtatott papírtermék, például tankönyv, szépirodalmi vagy tényirodalmi kiadvány, jegyzetfüzet, iskolai füzet, spirálfüzet, napló, fedőlappal ellátott naptár, kézikönyv és zsebkönyv. A folyóiratok, brosúrák, képes újságok, rendszeres időközönként megjelenő katalógusok és éves jelentések nem minősülnek könyvnek;
2. „*fogyóeszköz*”: a nyomtatáshoz, a borításhoz és a késztermék előállításához használatos vegyipari termékek, amelyek jellegükből adódóan elfognak, megsemmisülnek, eloszlanak, elhasználódnak vagy felemészthetők. Fogyóeszközök például a nyomtatáshoz használt tinták vagy színezékek, a tonerek, a felülnyomó lakkok, a lakkok, a ragasztók, a mosó- és nedvesítőszerke;
3. „*mappa*”: különálló papírlapok tárolására vagy borítására szánt, behajtható tok. Mappa például a regisztrált iratrendező, az irattartó tok, a négyzet alakú védőborítás, a függő irattartó, a kartondoboz, a három behajtható füllel ellátott irattartó;
4. „*halogénezett szerves oldószer*”: olyan szerves oldószer, amely molekulánként legalább egy bróm-, klór-, fluor- vagy jódatomot tartalmaz;
5. „*inzert*”: a nyomtatott papírterméktől függetlenül nyomtatott külön oldal vagy rész, amelyet vagy behelyeznek a nyomtatott papírtermékbe és onnan kivehető (önálló inzert), vagy be van fűzve a nyomtatott papírtermék oldalai közé és annak szerves részét alkotja (rögzített inzert). Inzerterek például a többoldalas hirdetések, a füzetek, a brosúrák, a választlevelező-lapok vagy az egyéb promóciós anyagok;
6. „*újság*”: naponta vagy hetente megjelenő, híreket tartalmazó kiadvány, amely cellulóz alapú és/vagy újrahasznosított, 40 g/m^2 és 65 g/m^2 közötti tömegű, újságnymópapír minőségű papírra van nyomtatva;

7. „nem papíralapú összetevők”: a nyomtatott papírtermék mindazon részei, amelyek nem papírból, kartonból vagy papíralapú hordozófelületről készültek;
8. „csomagolás”: anyagának jellegétől függetlenül minden olyan termék, amelyet – a nyersanyagoktól a feldolgozott cikkekig – áruk beburkolására, megóvására, kezelésére, szállítására és bemutatására használnak a termelőtől a felhasználóig vagy a fogyasztóig való eljutás folyamatában;
9. „nyomtatott papírtermék”: nyomtatáshoz használt anyag feldolgozása révén előállított termék. Feldolgozás alatt elsősorban a papírra való nyomtatás értendő. A nyomtatáson kívül a feldolgozás lehet kikészítés, például összehajtás, nyomtatás, vágás vagy összeállítás, adott esetben ragasztás, kötés vagy fűzés segítségével. Nyomtatott papírtermékek többek között az újságok, a reklámanyagok és a hírlapok, a folyóiratok, a katalógusok, a könyvek, a füzetek, a brosúrák, a jegyzettömbök, a poszterek, a cserélhető inzertek, a névjegykártyák és a címkék;
10. „nyomtatás” (vagy nyomdai folyamat): nyomtatáshoz használt anyagoknak nyomtatott papírtermékké történő átalakítása. A nyomtatás magában foglalja a nyomdai előkészítést, magát a nyomtatást és a nyomdai utómunkákat.
11. „újrafeldolgozás”: olyan hasznosítási művelet, amelynek során a hulladékanyagokat akár azok eredeti rendeltetésére, akár más célokra újra feldolgozzák termék vagy anyag előállítására. Magában foglalja a szerves anyagok átalakítását is, de nem terjed ki a hulladékok energetikai hasznosítására és az üzemanyagként vagy feltöltési műveletekhez használható anyaggá történő átalakításukra;
12. „illékony szerves vegyület (VOC)”: minden olyan szerves vegyület vagy freon frakciója, amelynek gőznyomása 293,15 K-on 0,01 kPa vagy nagyobb érték, vagy ennek megfelelő illékonyosságú a mindenkori felhasználás körülményei között;
13. „mosószer”: (más néven tisztítószer vagy tisztító) az alábbiak: a) különálló és beépített nyomóformák tisztítására, valamint nyomdai gépek nyomdafestéktől, papírportól és hasonló termékektől való megtisztítására szolgáló folyékony vegyi anyagok; b) kikészítőgépek és nyomdagépek tisztítására, például ragasztóanyagok és lakkmaradványok eltávolítására szolgáló szerek; c) beszáradt nyomdafesték eltávolítására használt nyomdafesték-eltávolítók. Nem minősülnek mosószernek a nyomtató egyéb részeinek, illetve a kikészítőgépeken és nyomdagépeken kívüli egyéb gépeknek a tisztítására szolgáló más tisztítószer;
14. „hulladékpapír”: a nyomtatási vagy kikészítési eljárás során, forgácsoláskor vagy vágáskor, illetve a nyomda vagy könyvkötő műhely induló üzemkor keletkező minden olyan papír, amely nem képezi részét a nyomtatott készterméknek.

3. cikk

A termék abban az esetben látható el a 66/2010/EK rendelet szerinti uniós ökocímkével, ha az e határozat 1. cikkében meghatározott „nyomtatott papír” termékcsoportba tartozik, és megfelel az e határozat mellékletében megállapított ökológiai kritériumoknak és a kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelményeknek.

4. cikk

A „nyomtatott papír” termékcsoporthoz ökológiai kritériumai, valamint a kapcsolódó értékelési és ellenőrzési követelmények e határozat elfogadásának dátumától számítva három évig érvényesek.

5. cikk

A „nyomtatott papír” termékcsoporthoz adminisztratív célból rendelt kódszám: „028”.

6. cikk

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, 2012.8.16.-én.

*a Bizottság részéről
Janez POTOČNIK
a Bizottság tagja*

**HITELES MÁSOLAT
a főtitkár nevében**

**Jordi AYET PUIGARNAU
Hivatalvezető**

MELLÉKLET

KERETRENDSZER

A kritériumok célja

E kritériumok célja különösen a nyomdafesték-mentesíthetőség környezeti hatékonyságának és a nyomtatott papírtermékek újrafeldolgozhatóságának előmozdítása, az illékony szerves vegyületek kibocsátásának csökkentése, valamint a veszélyes anyagok használatából fakadó környezet- és egészségkárosodás kockázatainak csökkentése vagy megelőzése. A követelményszintek megállapításakor az volt a szempont, hogy azok a környezetet kevésbé terhelő nyomtatott papírtermékeket segítsék ökocímkéhez.

Kritériumok

Az alábbi szempontok mindegyikére külön kritériumok vonatkoznak:

1. Hordozófelület
2. Tilalom vagy korlátozás hatálya alá eső anyagok és keverékek
3. Újrafeldolgozhatóság
4. Kibocsátás
5. Hulladék
6. Energiafelhasználás
7. Képzés
8. Használatra való alkalmasság
9. A termékre vonatkozó tájékoztatás
10. Az uniós ökocímkén feltüntetett információk

Az 1., 3., 8., 9. és 10. kritérium a nyomtatott papírból álló késztermékre vonatkozik.

A 2. kritérium egyaránt vonatkozik a nyomtatott papírtermék nem papíralapú összetevőire és a papír összetevők nyomtatási, bevonási és kikészítési folyamataira.

A 4., 5., 6. és 7. kritérium kizárólag a papírösszetevők nyomtatási, bevonási és kikészítési folyamataira vonatkozik.

A felsorolt kritériumok a nyomtatott papírtermék előállítási helyén vagy helyein végrehajtott összes ilyen folyamatra alkalmazandók. Ha kizárólag ökocímkével ellátott termékekkel összefüggésben kerül sor nyomtatási, bevonási és kikészítési folyamatokra, akkor a 2., 4., 5., 6. és 7. kritérium csak ezekre a folyamatokra vonatkozik.

Az ökológiai kritériumok nem terjednek ki a nyersanyagok, a fogyóeszközök és a késztermékek szállítására.

Értékelési és ellenőrzési követelmények

A konkrét értékelési és ellenőrzési követelmények kritériumokként vannak megadva.

A nyomtatott papírterméken lévő összes nyomtatás esetében teljesülniük kell a kritériumoknak. Ha tehát a termék egy részét alvállalkozó nyomtatja, a nyomtatási követelmények rá is vonatkoznak. A kérelemben fel kell sorolni a nyomtatott papírtermék előállításában közreműködő összes nyomdát és alvállalkozót, címüket is feltüntetve.

A kérelmezőnek ezenkívül jegyzéket kell készítenie a nyomtatott papírtermék előállításához a nyomdában használt vegyipari termékekről. Ez a követelmény a nyomtatási, bevonási és kikészítési folyamat során használt összes fogyóeszközre is érvényes. A kérelmező jegyzékében szerepelnie kell a felhasznált vegyipari termékek mennyiségének, funkciójának és beszállítójának, valamint a termékek 2001/58/EK irányelv szerint kialakított biztonsági adatlapjának.

Amennyiben a kérelmezőnek a kritériumoknak való megfeleléssel kapcsolatban nyilatkozatot, dokumentációt, elemzéseket, vizsgálati jegyzőkönyveket vagy egyéb bizonyítékokat kell benyújtania, akkor azok értelemszerűen származhatnak a kérelmezőtől és/vagy beszállítójától (beszállítóitól) és/vagy adott esetben ez utóbbi(ak) beszállítójától (beszállítóitól) és így tovább.

Adott esetben az egyes kritériumoknál megadott vizsgálati módszerektől eltérő vizsgálati módszerek is alkalmazhatók, ha a kérelmet elbíráló, illetékes testület elfogadja azok egyenértékűségét.

A vizsgálatokat lehetőség szerint olyan laboratóriumoknak kell elvégezniük, amelyek megfelelnek az EN ISO 17025 szabványnak vagy az azzal egyenértékű általános követelményeknek.

Adott esetben az illetékes testületek igazoló dokumentumokat kérhetnek, illetve független ellenőrzéseket végezhetnek.

AZ UNIÓS ÖKOCÍMKE HASZNÁLATÁNAK KRITÉRIUMAI

1. kritérium: Hordozófelület

- a) A nyomtatott papírtermék kizárólag a 2011/333/EU bizottsági határozat² szerinti uniós ökocímkével ellátott papírra nyomtatható.
- b) Újságnyomópapír használatkor a nyomtatott papírtermék kizárólag a 2012/448/EU bizottsági határozat³ szerinti uniós ökocímkével ellátott papírra nyomtatható.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmező köteles termékleírást benyújtani a kérdéses nyomtatott papírtermékekről, amelyben többek között szerepel azok kereskedelmi neve, valamint a felhasznált papír mennyisége és egy m²-re eső tömege. A felhasznált papírok vonatkozásában

² A Bizottság határozata (2011. június 7.) a másolópapírra és a grafikai célra szánt papírra vonatkozó uniós ökocímke odaitélésével kapcsolatos ökológiai kritériumok megállapításáról (HL L 149., 2011.6.8., 12. o.)

³ A Bizottság határozata (2012. július 12.) az újságnyomópapír uniós ökocímkéjének odaitélésére vonatkozó ökológiai kritériumok megállapításáról (HL L 202., 2012.7.28., 26. o.)

fel kell tüntetni azok beszállítóinak nevét. A kérelmezőnek a felhasznált papírok érvényes uniós ökcímke-tanúsítványának egy másolatát is csatolnia kell.

2. kritérium: Tilalom vagy korlátozás hatálya alá eső anyagok és keverékek

a) Veszélyes anyagok és keverékek

A nyomtatott papír termék nyomtatásához, bevonásához és kikészítéséhez nem használható olyan fogyóeszköz, amely megjelenhet a késztermékben, és olyan anyagokat és/vagy keverékeket tartalmaz, amelyek kimerítik az 1272/2008/EK rendelet vagy a 67/548/EGK irányelv alábbi táblázatban meghatározott figyelmeztető mondatai vagy kockázatra utaló figyelmeztetései (R-mondatok) szerinti osztályozási kritériumok feltételeit, illetve szerepelnek az 1907/2006/EK rendelet 57. cikkében felsorolt anyagok között.

E tilalom nem vonatkozik a rotációs mélynyomtatás során használt toluolra, amennyiben az illékony kibocsátás ellenőrzésére és figyelemmel kísérésére alkalmas zárt vagy visszanyerést biztosító rendszereket, illetve azokkal egyenértékű rendszereket alkalmaznak, és ahol a visszanyerés hatékonysága legalább 92 %-os. A H412/R52-53 figyelmeztetésekkel jellemezhető UV-lakkok és UV-festékek szintén nem tartoznak e tilalom hatálya alá.

Az 1. cikkben foglaltak szerint a késztermék tömegének legfeljebb 20 %-át alkotó nem papíralapú összetevők nem tartalmazhatják a fent említett anyagokat.

A figyelmeztető mondatok és a kockázatra utaló figyelmeztetések (R-mondatok) felsorolása:

Figyelmeztető mondat¹	R-mondat²
H300 Lenyelve halálos.	R28
H301 Lenyelve mérgező.	R25
H304 Lenyelve és a légutakba kerülve halálos lehet.	R65
H310 Bőrrel érintkezve halálos.	R27
H311 Bőrrel érintkezve mérgező.	R24
H330 Belélegezve halálos.	R26
H331 Belélegezve mérgező.	R23
H340 Genetikai károsodást okozhat.	R46
H341 Feltételezhetően genetikai károsodást okozhat.	R68
H350 Rákot okozhat.	R45
H350i Belélegzéssel rákot okozhat.	R49
H351 Feltehetően rákot okoz.	R40
H360F Károsíthatja a termékenységet.	R60

H360D Károsíthatja a születendő gyermeket.	R61
H360FD Károsíthatja a termékenységet vagy a születendő gyermeket.	R60; R61; R60-61
H360Fd Károsíthatja a termékenységet vagy feltehetően károsítja a születendő gyermeket.	R60-R63
H360Df Károsíthatja a születendő gyermeket vagy feltehetően károsítja a termékenységet.	R61-R62
H361f Feltehetően károsítja a termékenységet.	R62
H361d Feltehetően károsítja a születendő gyermeket.	R63
H361fd Feltehetően károsítja a termékenységet vagy a születendő gyermeket.	R62-63
H362 A szoptatott gyermeket károsíthatja.	R64
H370 Károsítja a szerveket.	R39/23; R39/24; R39/25; R39/26; R39/27; R39/28
H371 Károsíthatja a szerveket.	R68/20; R68/21; R68/22
H372 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsítja a szerveket.	R48/25; R48/24; R48/23
H373 Ismétlődő vagy hosszabb expozíció esetén károsítja a szerveket.	R48/20; R48/21; R48/22
H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra.	R50
H410 Nagyon mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.	R50-53
H411 Mérgező a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.	R51-53
H412 Ártalmas a vízi élővilágra, hosszan tartó károsodást okoz.	R52-53
H413 Hosszan tartó ártalmas hatást gyakorolhat a vízi élővilágra.	R53
EUH059 Veszélyes az ózonrétegre.	R59
EUH029 Vízrel érintkezve mérgező gázok képződnek.	R29
EUH031 Savval érintkezve mérgező gázok képződnek.	R31

EUH032 Savval érintkezve nagyon mérgező gázok képződnek.	R32
EUH070 Szembe kerülve mérgező.	R39-41

1 Az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletben foglaltak szerint.

2 A 67/548/EGK tanácsi irányelvben foglaltak szerint.

A fenti követelmény teljesítése alól mentesülnek azok az anyagok vagy keverékek, amelyek jellemzői a feldolgozás hatására olyan mértékben módosulnak (például biológiai úton már nem vehetők fel vagy kémiaiilag átalakulnak), hogy az esetükben azonosított veszélyek már nem állnak fenn.

Azon anyagok és keverékek koncentrációs határértékei, amelyekhez az alkalmazás időpontjában a fenti figyelmeztető vagy R-mondatokat rendelték vagy rendelhetik, vagy amelyek kimerítik a veszélyességi osztályokba vagy kategóriákba való besorolás feltételeit, valamint az 1907/2006/EK rendelet 57. cikkének a), b) vagy c) pontjában foglalt kritériumokat, nem haladhatják meg az 1272/2008/EK rendelet 10. cikkével összhangban meghatározott általános és egyedi koncentrációs határértékeket. Ha egy adott anyag vonatkozásában meg lett határozva egyedi koncentrációs határérték, akkor elsősorban annak kell megfelelni, és csak utána az általános határértékeknek.

Az 1907/2006/EK rendelet 57. cikkének d), e) vagy f) pontjában foglalt kritériumok szerinti anyagok koncentrációs határértékei nem haladhatják meg a 0,1 tömegszázalékot.

Értékelés és ellenőrzés: Az 1272/2008/EK rendelet szerint a veszélyesség szempontjából még nem osztályozott anyagok tekintetében a kérelmezőnek az alábbiak benyújtásával kell igazolnia a megfelelőséget: i. nyilatkozat arról, hogy a késztermék részét képező, nem papíralapú összetevők az engedélyezett határértéknél nagyobb koncentrációban nem tartalmaznak a kritériumban említett anyagokat; ii. nyilatkozat arról, hogy a nyomtatott papír késztermékben esetlegesen megjelenő, a nyomtatáshoz, bevonáshoz és kikészítéshez használt fogyóeszközök az engedélyezett határértéknél nagyobb koncentrációban nem tartalmaznak a kritériumokban említett anyagokat; iii. a nyomtatott papírtermékek nyomtatásához, bevonásához és kikészítéséhez használt összes fogyóeszköz jegyzéke. Ebben a jegyzékben szerepelnie kell az előállítási folyamat során felhasznált összes fogyóeszköz mennyiségének, funkciójának és beszállítójának.

E követelmény teljesítésének bizonyosságául a kérelmezőnek nyilatkoznia kell arról, hogy az egyes anyagok nincsenek besorolva a fentiekben említett figyelmeztető mondatokhoz tartozó, az 1272/2008/EK rendelet szerinti veszélyességi osztályokba, amennyire ezt meg lehet ítélni legalább az 1907/2006/EK rendelet VII. mellékletében foglalt követelményeknek megfelelő információk alapján. A nyilatkozathoz mellékelni kell a fentiekben felsorolt figyelmeztető mondatokhoz tartozó, vonatkozó jellemzők összesített adatait, mégpedig az 1907/2006/EK rendelet II. mellékletének (Útmutató a biztonsági adatlapok elkészítéséhez) 10., 11. és 12. szakaszában meghatározott részletességgel.

Az anyagok lényegi jellemzőiről a vizsgálatokon kívül más eszközökkel, például alternatív módszerekkel is nyerhetők adatok: alkalmazhatók például *in vitro* módszerek, mennyiségi szerkezet-hatás modellek vagy az 1907/2006/EK rendelet XI. melléklete szerinti csoportosítás vagy kereszthivatkozás. A vonatkozó adatok megosztása kifejezetten ajánlatos.

Az adatoknak az anyagoknak vagy keverékeknek a késztermékben felhasznált formáira vagy fizikai állapotaira kell vonatkozniuk.

A REACH-rendelet IV. és V. mellékletében felsorolt anyagok mentesülnek az 1907/2006/EK rendelet (REACH) 2. cikkének (7) bekezdése a) és b) pontjában foglalt regisztrációs kötelezettség teljesítése alól, a fenti követelményeknek való megfelelés így egy erre vonatkozó nyilatkozattal igazolható.

A kérelmezőnek megfelelő dokumentumokkal kell bizonyítania a rotációs mélynyomatás során használt toluol kezelése érdekében alkalmazott zárt rendszerek / visszanyerést biztosító rendszerek, illetve az azokkal egyenértékű rendszerek visszanyerési hatékonyságát.

b) Az 1907/2006/EK rendelet 59. cikkének (1) bekezdése szerinti anyagok

Nem engedélyezhető eltérés a 66/2010/EK rendelet 6. cikke (6) bekezdésének a) pontjában említett tilalom alól a keverékekben 0,1 %-nál nagyobb koncentrációban jelen levő azon anyagok esetében, amelyek a kockázatok szempontjából különösen veszélyes anyagoknak minősülnek, és amelyek szerepelnek az 1907/2006/EK rendelet 59. cikkében említett jegyzékben. Amennyiben a koncentráció nem éri el a 0,1 %-ot, az 1272/2008/EK rendelet 10. cikke szerint meghatározott egyedi koncentrációs határértékek alkalmazandók.

Értékelés és ellenőrzés: *A kockázatok szempontjából különösen veszélyes anyagnak minősített és az 1907/2006/EK rendelet 59. cikke szerinti jelöltlistán szereplő vegyi anyagok jegyzéke itt olvasható:*

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

A jegyzékre hivatkozni kell a kérelmezés napján.

A kérelmezőnek e kritérium teljesítésének igazolásához meg kell adnia a nyomtatott papírtermékek nyomtatásához felhasznált anyagok mennyiségét és nyilatkoznia kell arról, hogy az e kritériummal kapcsolatban említett anyagok a késztermékben nincsenek jelen a meghatározott határértéknél nagyobb koncentrációban. A koncentrációt fel kell tüntetni a biztonsági adatlapon az 1907/2006/EK rendelet 31. cikkében foglalt követelmények szerint.

c) Biocidok

A 67/548/EGK irányelv, az 1999/45/EK irányelv, valamint az 1272/2008 rendelet szerint H410/R50-53 vagy H411/R51-53 veszélyességi kategóriába besorolt, akár közvetlen összetevőként, akár az összetevőket alkotó bármely keverék részeként a termék tartósítására használt biocidok engedélyezettek azzal a feltétellel, hogy bioakkumulációs potenciáljukat $<3,0 \log \text{Pow}$ (az oktanol/víz megoszlási együttható logaritmus) jellemzi, vagy kísérleti úton meghatározott biokoncentrációs tényezőjük (BCF) ≤ 100 .

Értékelés és ellenőrzés: *A kérelmezőnek be kell nyújtania az előállítás különböző szakaszai során használt összes biocidra vonatkozó anyagbiztonsági adatlapok egy-egy példányát, valamint a késztermékben lévő biocidok koncentrációjára vonatkozó dokumentációt.*

d) Mosószerek

A nyomdai folyamatokhoz és/vagy alfolyamatokhoz csak akkor használható aromásszénhidrogén-tartalmú mosószer, ha az megfelel a 2. b) pontban foglaltaknak és ha teljesül az alábbi feltételek egyike:

- i. A mosószerben lévő aromás szénhidrogének mennyisége nem haladja meg a 0,1 tömegszázalékot;
- ii. A felhasznált aromásszénhidrogén-alapú mosószer éves mennyisége nem haladja meg az adott naptári évben felhasznált mosószeresek össz mennyiségének 5 %-át.

E követelmény nem vonatkozik a rotációs mélynyomtatás során mosószerként használt toluolra.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek be kell nyújtania az éves fogyasztás értékéhez alapul vett év vonatkozásában a nyomdában felhasznált mosószeresek mindegyikének biztonsági adatlapját. Mellékelni kell a mosószer-beszállítók nyilatkozatát a mosószeresek aromásszénhidrogén-tartalmára vonatkozóan.

e) Alkil-fenol-etoxilátok – halogénezett oldószerek – ftalátok

Az alábbi anyagok vagy készítmények nem használhatók a nyomtatott papírtermék nyomtatásához szükséges tinták, színezékek, tonerek, ragasztók, mosószeresek vagy egyéb tisztító vegyszerek adalékaként:

- Alkil-fenol-etoxilátok és származékaik, amelyek lebomlásával alkil-fenolok keletkezhetnek.
- Halogénezett oldószerek, amelyek a kérelem benyújtásának időpontjában már be voltak sorolva a 2. a) pontban szereplő veszélyességi kategóriákba.
- Ftalátok, amelyek a kérelem benyújtásának időpontjában az 1272/2008/EK rendelet szerinti H360F, H360D, H361f figyelmeztetéssel (R-mondattal) voltak jellemezhetők.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek nyilatkozatot kell benyújtania arról, hogy megfelel ennek a kritériumnak.

f) Nyomdafestékek, tonerek, tinták, lakkok, fóliák és laminátumok

A következő nehézfémek és vegyületeik nem használhatók nyomdafestékben, tonerben, tintában, lakkban, fóliában és laminátumban (sem anyagként, sem pedig a felhasznált készítmények összetevőjeként): kadmium, réz (kivéve réz-ftalocianin), ólom, nikkel, króm(VI), higany, arzén, oldható bárium, szelén, antimon. Kobalt legfeljebb 0,1 tömegszázalékos mennyiségben használható.

Az összetevők a nyersanyag szennyeződéseiből eredően nyomokban, legfeljebb 0,01 tömegszázalék mennyiségben tartalmazhatják ezeket a fémeket.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek nyilatkozatot kell benyújtania arra vonatkozóan, hogy teljesíti ezt a kritériumot, valamint mellékelnie kell az összetevők beszállítóinak nyilatkozatait.

3. kritérium: Újrafeldolgozhatóság

A nyomtatott papírterméknek újrafeldolgozhatónak kell lennie. Követelmény továbbá, hogy a nyomtatott papírt mentesíteni lehessen a festéktől, és a nyomtatott papírtermék nem papíralapú összetevőit könnyen el lehessen távolítani annak érdekében, hogy ne gátolják az újrafeldolgozást.

- a) Nedvesszilárdságot növelő anyagok kizárólag akkor alkalmazhatók, ha a késztermék újrafeldolgozhatósága bizonyítható.
- b) Ragasztóanyagok kizárólag akkor alkalmazhatók, ha eltávolíthatóságuk bizonyítható.
- c) Bevonóakkok és lamináló szerek, köztük a polietilén és/vagy polietilén/polipropilén kizárólag könyvek, jegyzettömbök, képes újságok, katalógusok, iskolai füzetek borítólapjához alkalmazhatók.
- d) A nyomdafesték eltávolíthatóságát bizonyítani kell.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek be kell nyújtania a nedvesszilárdságot növelő anyagok újrafeldolgozhatóságával és a ragasztóanyagok eltávolíthatóságával kapcsolatos vizsgálati eredményeket. A referenciának tekintett vizsgálati módszer a nedvesszilárdságot növelő anyagok esetében a PTS-módszer (PTS-RH 021/97), a nem oldható ragasztók eltávolíthatóságával kapcsolatban pedig a 12. INGEDE-módszer, illetve az ezekkel egyenértékű módszerek. A nyomdafesték eltávolíthatóságának bizonyítására a European Recovered Paper Council (az európai papírhasználók tanácsa) által kiadott „festékeltávolítási eredménytábla”⁴, vagy azzal egyenértékű vizsgálati módszer használható. A vizsgálatokat 3 különböző típusú papíron: bevonat nélküli, bevont és felületileg enyvezett papíron kell elvégezni. Amennyiben egy adott nyomdafestéket csak egy vagy két papírtípushoz forgalmaznak, elegendő mindössze a kérdéses papírtípus(oka)t vizsgálni. A kérelmezőnek nyilatkoznia kell arról, hogy a bevont és a laminált nyomtatott papírtermékek megfelelnek a 3. b) pontban foglaltaknak. Ha a nyomtatott papírtermék könnyen eltávolítható alkotórészt tartalmaz (például műanyag borítót vagy többször használható iskolai füzetborítót), az újrafeldolgozhatóságot ezen összetevő nélkül is lehet vizsgálni. A nem papíralapú összetevők eltávolíthatóságának egyszerű voltát a hulladékpapír-begyűjtő vagy az újrafeldolgozást végző vállalat, illetve az ilyen tevékenységeket végző egyéb szervezetek nyilatkozatával kell igazolni. E kritérium vonatkozásában olyan vizsgálati módszerek is alkalmazhatók, amelyek e kérdésekben illetékes, független harmadik fél tanúsítása szerint egyenértékű eredményekre vezetnek.

4. kritérium: Kibocsátás

a) Vízbe történő kibocsátás

A filmelőhíváskor, valamint a klisírozáskor használt ezüstöt, illetve fotokémiai anyagokat tartalmazó öblítővizet tilos a szennyvíztisztító telepre engedni.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmező megfelelőségi nyilatkozatot köteles benyújtani, ismertetve a fotokémiai anyagokat és ezüstöt tartalmazó öblítővíz kezelésének módját a

⁴ Assessment of Print Product Recyclability - Deinkability Score - User's Manual (Nyomdai termékek újrahasznosíthatóságának értékelése – Festékmentesítési eredménytábla – Felhasználói kézikönyv), www.paperrecovery.org, „Publications” (Kiadványok).

telephelyén. Amennyiben a filmelőhívást és/vagy klisirozást a kérelmező külső vállalkozóval végezteti, ennek az alvállalkozónak kell nyilatkoznia az e kritériumnak való megfeleléséről, ismertetve a fotokémiai anyagokat és ezüstöt tartalmazó öblítővíz kezelési módjáról.

A szennyvíztisztító telepre a nyomdában használt nyomóhenger felszínének m²-eként legfeljebb 45 mg Cr, illetve 400 mg Cu bocsátható ki.

Értékelés és ellenőrzés: A szennyvízbe kibocsátott Cr és Cu mennyiségét ellenőrizni kell a rotációs mélynyomó üzemben a kezelés után és a kibocsátás előtt. Minden hónapban reprezentatív mintát kell gyűjteni a Cr- és Cu-tartalmú kibocsátásról. Legalább évente egyszer analitikai vizsgálatot kell végezteni egy akkreditált laboratóriummal annak megállapítására, hogy e minták reprezentatív almintáiban mekkora a Cr- és Cu-tartalom. E kritérium vonatkozásában a megfelelést úgy kell megállapítani, hogy az éves analitikai vizsgálaton mért Cr- és Cu-mennyiséget el kell osztani a nyomdában a nyomtatáshoz használt nyomóhenger-felszín nagyságával. Ez utóbbi kiszámításához a nyomóhenger felszínét (= $2\pi rL$, ahol r a sugár, L pedig a henger hossza) meg kell szorozni az adott év nyomdai feladatainak számával.

b) A levegőbe történő kibocsátás

Illékony szerves vegyületek (VOC)

Az alábbi feltételnek kell eleget tenni:

$$(P_{\text{VOC}} - R_{\text{VOC}}) / P_{\text{papír}} < 5 \text{ [kg/tonna]}$$

ahol:

P_{VOC} = a nyomtatott termékek éves össz mennyiségének előállításához beszerzett vegyi anyagokban lévő VOC kilogrammban kifejezett éves össz mennyisége.

R_{VOC} = a nyomdai folyamatból visszanyert és értékesített, illetve újrafelhasznált illékony szerves vegyületek kivonás révén megsemmisített éves össz mennyisége kilogrammban kifejezve.

$P_{\text{papír}}$ = a megvásárolt és a nyomtatott termékek előállításához felhasznált papír tonnában kifejezett éves össz mennyisége.

Ha egy nyomda többféle nyomtatási technológiát is alkalmaz, akkor ezt a kritériumot minden egyes technológia vonatkozásában teljesíteni kell.

A P_{VOC} tag kiszámításakor a biztonsági adatlapon, vagy a vegyi anyagok szállítója által megadott, azzal egyenértékű nyilatkozatban szereplő VOC-tartalmat kell alapul venni.

Az R_{VOC} tagot az értékesített vegyipari terméknek a nyilatkozatban feltüntetett VOC-tartalma alapján vagy a telephely belső nyilvántartásában (vagy azzal egyenértékű egyéb dokumentumban) a visszanyert és újrafelhasznált VOC éves mennyiségére vonatkozó adatok alapján kell kiszámítani.

A heat-set típusú ofszetnyomtatásra vonatkozó különleges feltételek

- i. A szárítóegységként integrált utóégetőművel ellátott nyomdagéppel végzett heat-set típusú ofszetnyomtatás esetében az alábbi számítási módszer alkalmazandó:

P_{VOC} = a nyomtatott termékek éves összmenyiségének előállításához felhasznált nedvesítőszerben lévő VOC kilogrammban kifejezett teljes éves mennyiségének 90 %-a + a nyomtatott termékek éves összmenyiségének előállításához felhasznált mosószerben lévő VOC kilogrammban kifejezett teljes éves mennyiségének 85 %-a.

- ii. A szárítóegységként integrált utóégetőművel nem rendelkező nyomdagéppel végzett heat-set típusú ofszetnyomtatás esetében az alábbi számítási módszer alkalmazandó:

P_{VOC} = a nyomtatott termékek éves összmenyiségének előállításához felhasznált nedvesítőszerben lévő VOC kilogrammban kifejezett teljes éves mennyiségének 90 %-a + a nyomtatott termékek éves összmenyiségének előállításához felhasznált mosószerben lévő VOC kilogrammban kifejezett teljes éves mennyiségének 85 %-a + a nyomtatott termékek éves összmenyiségének előállításához felhasznált nyomdafestékekben lévő VOC kilogrammban kifejezett teljes éves mennyiségének 10 %-a.

Amennyiben a szárítási folyamatból származó égéstermékek kezelésére szolgáló rendszer révén elért VOC-csökkentés aránya meghaladja a nyomtatott termékek éves összmenyiségének előállításához felhasznált nedvesítő- és mosószerben lévő VOC teljes éves mennyiségének 10 %-át, illetve 15 %-át, akkor a csökkentés mértékének megfelelően az i. és az ii. pontban megadott 90 %-nál és 85 %-nál kisebb arány is alapul vehető a számításban.

Értékelés és ellenőrzés: A vegyi anyagok beszállítóinak nyilatkozatban kell ismertetniük az alkoholok, mosószer, festékek, nedvesítőszer vagy a kérdéses egyéb vegyipari termékek VOC-tartalmát. A kérelmezőnek be kell nyújtania a fentiek alapján elkészített számítás eredményét. A számítási időszakot 12 hónap gyártására kell alapozni. Új vagy felújított gyártóüzem esetében a számításokat az üzem legalább 3 hónapos reprezentatív üzemelésére kell alapozni.

c) Kiadványok rotációs mélynyomtatásából származó kibocsátás

- i. A rotációs mélynyomtatás kapcsán a levegőbe kibocsátott anyagok VOC-tartalma legfeljebb 50 mg C/Nm³ lehet.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek megfelelő dokumentumokkal kell tanúsítania, hogy megfelel ennek a kritériumnak.

- ii. A levegőbe kibocsátott Cr⁶⁺ csökkentésére külön berendezést kell működtetni.
- iii. A levegőbe kibocsátott Cr⁶⁺ mennyisége nem haladhatja meg a papír tonnájára számított 15 mg-ot.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek ismertetnie kell az alkalmazott rendszert, mellékelve a Cr⁶⁺-kibocsátás ellenőrzésével és nyomon követésével kapcsolatos dokumentációt, amelyben többek között szerepelniük kell a levegőbe történő Cr⁶⁺-kibocsátás csökkentésével kapcsolatos vizsgálati eredményeknek.

d) Jogilag nem szabályozott nyomdai folyamatok

A heat-set típusú ofszetnyomtatás és a flexográfia szárítási műveleteinél felszabaduló illékony oldószerek kezelésére visszanyerési vagy égetési (illetve azokkal egyenértékű) rendszert

szükséges alkalmazni. A jogilag nem szabályozott folyamatok egyike tekintetében sem bocsátható ki 20 mg C/Nm³ értéket meghaladó mennyiségű VOC a levegőbe.

Ez a követelmény nem vonatkozik sem a szitanyomtatásra és a digitális nyomtatásra, sem pedig az évi 15 tonnánál kevesebb mennyiségű oldószert felhasználó heat-set és flexográfiai nyomdákra.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek ismertetnie kell az alkalmazott rendszert, mellékelve a levegőbe történő kibocsátás ellenőrzésével és nyomon követésével kapcsolatos dokumentációt és vizsgálati eredményeket.

5. kritérium: Hulladék

a) Hulladékgazdálkodás

A nyomtatott papírtermékeket előállító létesítménynek a helyi és a nemzeti szabályozó hatóságok követelményeinek megfelelően a hulladékok, beleértve a nyomtatott papírtermékek előállításakor keletkező melléktermékek kezelésére is alkalmas rendszerrel kell rendelkeznie.

A rendszert dokumentálni vagy ismertetni kell, legalább a következő folyamatokra kitérve:

- i. a hulladékáramból újrafeldolgozható anyagok kezelésére, gyűjtésére, válogatására és használatára szolgáló eljárások,
- ii. az anyagok egyéb célú újrahasznosításának eljárásai, például égetési eljárás a termelési folyamathoz szükséges gőz- vagy hőfejlesztéshez, illetve mezőgazdasági célú felhasználás,
- iii. a veszélyes hulladék kezelésének, gyűjtésének, elkülönítésének és ártalmatlanításának folyamata a helyi és a nemzeti szabályozó hatóságok által meghatározottak szerint.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek nyilatkozatot kell benyújtania arról, hogy megfelel ennek a kritériumnak, mellékelve a hulladékgazdálkodás terén elfogadott eljárások leírását. Adott esetben a kérelmezőnek évente be kell nyújtania az erre vonatkozó nyilatkozatot a helyi hatóságnak. Ha a hulladékgazdálkodási tevékenységet kiszervezik, akkor e kritérium vonatkozásában az alvállalkozó megfelelőségi nyilatkozatára is szükség van.

b) Hulladékpapír

A gyártás során keletkező hulladékpapír „X” mennyiségére vonatkozó határértékek:

Nyomtatási eljárások	Hulladékpapír max. aránya (%)
Íves ofszetnyomtatás	23
Coldset, újságyomtatás	10
Coldset, úrlapnyomtatás	18
Coldset, rotációs nyomtatás (az újság- és úrlapnyomtatás kivételével)	19

Heat-set rotációs nyomtatás	21
Mélynyomtatás	15
Flexográfia (a hullámpapír lemez kivételével)	11
Digitális nyomtatás	10
Ofszet	4
Flexográfia, hullámpapír lemez nyomtatása	17
Szitanyomtatás	23

ahol X = az ökocímkével ellátott nyomtatott papírtermék nyomtatásakor (s ezen belül kikészítésekor) keletkezett hulladékpapír tonnában kifejezett éves mennyiségének, valamint az ökocímkével ellátott nyomtatott papírtermék előállításához felhasznált és beszerzett papír tonnában kifejezett éves mennyiségének a hányadosa.

„X” számításakor nem kell figyelembe venni a hulladékpapír mennyiségét, ha az más nyomda megbízásából végzett kikészítési eljárás során keletkezett egy adott nyomdában.

Ha külső alvállalkozó végzi a kikészítési folyamatokat, akkor az azokból származó hulladékpapír-mennyiségnek szerepelnie kell az „X” számításában és a jelentésben.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek ismertetnie kell a hulladékpapír-mennyiség kiszámításának módját, valamint mellékelnie kell a nyomdában keletkező hulladékpapír összegyűjtését végző vállalkozó nyilatkozatát. A kikészítési folyamatok kiszervezésének feltételeit, valamint a folyamatok kapcsán keletkező papírhulladék mennyiségére vonatkozó számításokat szintén meg kell adni. A számítási időszakot 12 hónap gyártására kell alapozni. Új vagy felújított gyártóüzem esetében a számításokat az üzem legalább 3 hónapos reprezentatív üzemelésére kell alapozni.

6. kritérium: Energiafelhasználás

A nyomdának nyilvántartást kell vezetnie az összes energiafogyasztó eszközről (köztük a gépi, világítástechnikai, légkondicionáló és hűtőberendezésekről), valamint energiahatékonyt növelő intézkedésekből álló programot kell kidolgoznia.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek be kell nyújtania az energiafogyasztó eszközökről szóló nyilvántartást, valamint a hatékonyságnövelő program ismertetését.

7. kritérium: Képzés

Gondoskodni kell arról, hogy a nyomda napi működésében részt vevő összes munkavállaló megkapja az ökocímke-kritériumok teljesítéséhez és folyamatos fejlesztéséhez szükséges összes ismeretet.

Értékelés és ellenőrzés: A kérelmezőnek nyilatkozatot kell benyújtania arról, hogy megfelel ennek a kritériumnak, valamint mellékelnie kell a képzési program részleteit, tartalmát,

valamint egy jelentést arról, hogy a személyzet mely tagjai mikor és milyen képzésen vettek részt. A kérelmezőnek el kell juttatnia az illetékes testületnek a képzés anyagát.

8. kritérium: Használatra való alkalmasság

A terméknek a tervezett használatra alkalmasnak kell lennie.

***Értékelés és ellenőrzés:** A kérelmezőnek megfelelő dokumentumokkal kell bizonyítania, hogy megfelel ennek a kritériumnak. A kérelmező adott esetben országos vagy kereskedelmi szabványt is alapul vehet a nyomtatott papírtermékek használatra való alkalmasságának bizonyításához.*

9. kritérium: A termékre vonatkozó tájékoztatás

A terméken a következő információkat kell feltüntetni:

„Kérjük, újrafeldolgozáshoz gyűjtse a használt papírt!”

***Értékelés és ellenőrzés:** A kérelmezőnek csomagolásmintát kell mellékelnie a kérelemhez, amely az előírás szerinti összes információt tartalmazza.*

10. kritérium: Az uniós ökocímkén feltüntetett információk

A termékre opcionálisan címke helyezhető az alábbi szöveggel:

- Újrahasznosítható nyomdai termék.
- A környezetet kismértékben terhelő papír felhasználásával készült.
- A papír előállítása és a nyomdai műveletek során korlátozott mennyiségű vegyi anyag került a vízbe és a levegőbe.

A választható szövegmezős címke használatával kapcsolatban az alábbi weboldalon elérhető útmutató (Guidelines for the use of the EU Ecolabel logo) szolgál információkkal:

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/pdf/logo%20guidelines.pdf>

***Értékelés és ellenőrzés:** A kérelmező köteles benyújtani a nyomtatott papírtermék egy példányát, amelyen látható a címke, továbbá egy nyilatkozatot arra vonatkozóan, hogy a termék megfelel a fenti kritériumnak.*